

ОТКРОВЕНО И НАУЧНО ЗА „ПСИХОЛОГИЯ НА ТВОРЧЕСТВОТО“

Йоана Янкулова

Десев, Любен, Брик, Салех, Десев, Никола. *Психология на творчеството. Теоретични проблеми, емпирично изследване, креативни задачи.* София: Парадигма, 2011, 444 с.

Настоящият отзив за книгата „**Психология на творчеството**“ е своеобразна покана към широката читателска аудитория – членовете на академичната и научната общност, специалистите в сферата на образованието, които работят с талантиливи деца, родителите, студентите и други – да насочат вниманието си към това научно явление на българския книжен пазар. Това е първият по рода си съвместен труд на трима изявени автори и утвърдени специалисти в сферата на психологията и педагогиката, каквито са: **проф. Любен Десев, д-р Салех Брик и Никола Десев**. Тези автори определено заслужават адмирации за усилията им да представят по-важните моменти от сравнително слабо проучената област на психологическо познание, каквато е креативната психология. Това е направено увлекателно и достъпно съобразно принципите за научна приемственост и безпристрастност и изследователска обективност. Опирайки се на водещите научни традиции в психологическата наука и практика, книгата „**Психология на творчеството**“ представлява своеобразна крачка напред към още по-задълбочено изучаване и по-внимателно разбиране на ролята и мястото на творческата дейност в развитието и живота на човека.

В „**Психология на творчеството**“ теоретично се осветляват и подробно се изясняват от синергетична гледна точка системата и компонентите на творчеството, както и водещите процеси и основните механизми на креативната дейност. На страниците на книгата може да се научи повече за резултатите от теоретико-емпиричното проучване на мотивацията за постижения в юношеска възраст и за динамичната ѝ взаимовръзка с творческите изяви на учениците. В края на книгата има поредица от изключително оригинални и креативни задачи за самоизследване на индивидуалното равнище на надареност, които са сериозно интелектуално и творческо предизвикателство за любознателните читатели. Точно това оригинално хрумване на авторите

представлява своеобразно продължение на теоретичните постановки и на емпиричните резултати, представени в предходните глави на книгата, и същевременно придава завършеност на целия труд.

Стилът на изложението в книгата „**Психология на творчеството**“ се отличава с висока научна ерудираност, с изследователска прецизност по отношение на използваните термини, както и във връзка с методологията, организацията, дизайна и анализа на резултатите от проведените психологически изследвания. Представените идеи в книгата се основават на изключително задълбочен и критичен обзор на множество литературни източници на различни езици, които имат пряка връзка с изследваната проблематика, а за по-доброто им възприемане безспорно спомага приложеният богат илюстративен материал.

Като цяло книгата „**Психология на творчеството**“ е фокусирана не само върху изследването на талантливите и креативните личности, които се отличават с високо равнище на мотивацията за постижения, но и върху търсенето на подходящи възможности за активната им подкрепа и стимулиране. Това е изключително важно, тъй като в българската образователна среда традиционно се работи със здравите деца, с тези, които имат специални образователни потребности или увреждания, както и с отделни индивиди със социално-нежелателно поведение. За талантливите и надарените деца, както и за креативните личности в по-късна зряла възраст обикновено се пише твърде малко, а достъпната и качествена научна информация по темата е сравнително оскъдна. В практиката липсва също така систематизирана отправна рамка за адекватна психологическа и педагогическа работа с надареността в детска възраст, няма добре подготвени професионални кадри, които да оказват специализирана помощ и подкрепа, както и профилирани училища за развитие и усъвършенстване на детските таланти. В този смисъл „**Психология на творчеството**“ е изключително полезна и много нужна книга за специалистите и за родителите на талантливите деца, защото ясно поставя въпросите за надареността и мотивацията за постижения и прецизно очертава пътищата за неговото проучване и развитие съобразно променените социално-образователни реалности.

В края искаме да споделим със задоволство, че внимателното запознаване с идеите, представени на страниците на книгата „**Психология на творчеството**“, може да се сравни само с дълбоко духовно преживяване, породено от докосването до научната безкрайност и многопосочност не само на креативността на авторите ѝ, но и на хората въобще.

Yoana Yankulova, Psy.D.

✉ Associate Professor of Educational Psychology
Sofia University St. Kliment Ohridski
Department of Social, Work, and Educational Psychology
15, Tsar Osvoboditel Blvd.
1504, Sofia, Bulgaria
e-mail: yoanayankulova@gmail.com